

BPD NAAR AMSTERDAM

BPD verhuist naar het voormalig
Burgerweeshuis in Amsterdam.

[SHARON OLDENKOTTE-VROLIJK, DIRECTEUR KUNST & CULTUUR BPD]

"BURGERWEESHUIS PAST PERFECT BIJ ONS"

Wat is volgens Sharon Oldenkotte-Vrolijk de betekenis van het Burgerweeshuis? De directeur Kunst & Cultuur van BPD roemt de baanbrekende architectuur en verwijst naar het toekomstig gebruik als kantoor van BPD. "Dit gebouw sluit naadloos aan op onze missie en filosofie."

SHARON OLDENKOTTE-VROLIJK

ALS KIND FIETSTE SHARON OLDENKOTTE-VROLIJK in de jaren tachtig regelmatig langs het Burgerweeshuis, dat toen nog als zodanig in gebruik was. "Mijn blik werd altijd die kant uit getrokken, vanwege de opvallende architectuur." Nu, dertig jaar later, is ze enthousiast dat BPD juist hierheen verhuist. Ze vertelt over het ontstaan: "Bij de bouw lag het Burgerweeshuis nog aan de stadsrand. Het was hier een grote leegte. Dat paste perfect in de visie van toenmalig directeur Frans van Meurs, die weg wilde uit de drukke binnenstad en een locatie zocht met licht, lucht en ruimte."

Bij deze bevlogen opdrachtgever kwam architect Aldo van Eyck in beeld, vooral vanwege de vele speelplaatsen die hij in Amsterdam had ontworpen. Oldenkotte-Vrolijk: "Samen gingen ze aan de slag. Het resultaat: een gebouw dat baanbrekend was voor die tijd. Het combineert allerlei invloeden: klassieke bouwkunst, elementen uit de Sahara en de dakvormen zijn geïnspireerd op de vorm van een schaal die Van Eyck meenam van de Fiji-eilanden. Maar vooral: het is één van de eerste voorbeelden van de architectuurstroming structuralisme." In het totaalontwerp van Van Eyck komen buitenruimte, architectuur en interieur samen. "Hij deed dat met een geheel nieuwe vormentaal. Alles was hierin gelijkwaardig, onder het motto 'een huis als een stad, een stad als een huis'. De structuur van het Burgerweeshuis vormt een veelheid van vierkante eenheden, naar voorbeeld van een stad met verschillende woningen. Deze liggen rond patio's, vergelijkbaar met stadsplassen, en worden intern verbonden door binnenstraten."

BIJZONDER: HET WERKEN MET DUOFENOMENEN

Ook het werken met 'duofenomenen' is bijzonder, oftewel de wisselwerking tussen twee tegengestelde elementen. "Denk bijvoorbeeld aan binnen-buiten, open-gesloten, groot-klein en ruw-zacht." Verder creëerde Van Eyck een geleidelijke overgang van de stad naar het hart van het gebouw, zonder harde grenzen: "De kinderen legden daar bij een route af die eindigde in de huiselijke paviljoens. In de patio's en hallen was er allerlei ruimte om te spelen." De sturende hand van de architect is volgens Oldenkotte-Vrolijk nog steeds in het gebouw aanwezig, ook al zijn er

CAREL VISSER, OVERLEG, BRONS, 1991.

dan veel interieurelementen verdwenen. "Het concept is duidelijk afleesbaar en functioneert ook echt zo. Dat maakt het Burgerweeshuis uniek. Internationaal staat het in hoog aanzien en op veel architectuuropleidingen is het een blijvend onderwerp van studie. Iedereen heeft er een eigen verhaal bij."

OPEN HUIS

BPD geeft het Burgerweeshuis een nieuwe bestemming. "Dat nieuwe leven was wel nodig, want de staat van onderhoud was niet best", zegt Oldenkotte-Vrolijk. "En het sluit naadloos aan op onze missie en filosofie. Het is een open huis, uitnodigend naar de buitenwereld en bedoeld om mensen een thuisgevoel te geven; daar zijn wij zelf als ontwikkelaar ook nadrukkelijk mee bezig. Het is een stad met woningen, een inspirerende omgeving om in te werken. Het concept van verbinding maken hoort ook echt bij ons - bij gebiedsontwikkeling proberen we allerlei partijen te koppelen. Verder past deze stedelijke locatie bij de woningbouwopgave voor de komende jaren, waar ook transformatie van bestaande gebouwen deel van uitmaakt. Ook werken we nu al samen met bedrijven aan de Zuidas en ligt het pand goed bereikbaar ten opzichte van Schiphol voor onze Duitse en Franse collega's. Het is een internationaal gebouw."

NIEUWE HARMONIE

Het Burgerweeshuis heeft ook betekenis voor de kunstcollectie van BPD. Oldenkotte-Vrolijk: "Van Eyck studeerde aan de Eidgenössische Technische Hochschule in Zürich van

1938-1942 om te worden opgeleid als architect. Door de neutraliteit van Zwitserland kwam hij in aanraking met een levendige gemeenschap van schrijvers, architecten en kunstenaars. Hij werd sterk beïnvloed door de avant-garde uit de kunstwereld. Samen met kunstenaars uit zijn tijd wilde hij vormgeven aan een nieuwe wereld, een nieuwe harmonie creëren. Bij zijn projecten werkte hij ook vaak met hen samen." In en om het Burgerweeshuis kan de inmiddels 40 jaar oude BPD Kunstcollectie samenvallen met zijn architectuur. "Veel kunst in de collectie is door hem direct of indirect beïnvloed, dat valt nu echt op zijn plek. We willen daar het nodige mee doen, in samenwerking met kunstenaars, culturele instellingen en andere samenwerkingspartners. Zo komt er een vaste expositieruimte van waaruit een interessant programma kan worden gemaakt, voor medewerkers, relaties van BPD en andere geïnteresseerden."

BPD KUNST & CULTUUR

BPD levert al ruim 70 jaar een bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving van mensen. Kunst en cultuur maken daar onlosmakelijk deel van uit, op uiteenlopende manieren. Het BPD Cultuurfonds steunt kunst- en cultuurprojecten die raakvlakken hebben met architectuur, stedelijke ontwikkeling, gebiedsontwikkeling en kunst in de openbare ruimte. De BPD Kunstcollectie bestaat inmiddels 40 jaar. Daarnaast versterken we met BPD Kunstprojecten kunst en cultuur in relatie tot de gebiedsontwikkelingen van BPD. Het BPD Lab stelt visievorming op toekomstige opgaven centraal.